

**ЗАДАНИЯ ОБЛАСТНОЙ ОЛИМПИАДЫ ПО ГЕОГРАФИИ
10 КЛАСС
ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ТУР**

Время выполнения заданий 90 минут

Задание 1. Тест.

1. Какая из перечисленных горных пород не содержит кальцит?
 - A. Мергель
 - B. Габбро
 - C. Известняк
 - D. Мел
 - E. Мрамор
2. Какой из следующих центров действия атмосферы является центром высокого давления (является максимумом, а не депрессией)?
 - A. Исландский
 - B. Алеутский
 - C. Азорский
 - D. Южно-Азиатский
 - E. Центральный
3. Какой из слоёв атмосферы делает возможным распространение радиоволн?
 - A. Ионосфера
 - B. Экзосфера
 - C. Мезосфера
 - D. Стратосфера
 - E. Тропосфера
4. Назовите из перечисленных форму рельефа, которую нельзя встретить в Швеции.
 - A. Ярданг
 - B. Карлинг
 - C. Эскеры (озы)
 - D. Зандр
 - E. Пустыня
5. Посчитайте разницу реального и астрономического времени в Пекине (116° в.д., +8 GMT).
 - A. Реальное время на 44 минуты раньше
 - B. Реальное время на 44 минуты позже
 - C. Реальное время на 16 минут раньше
 - D. Реальное время на 16 минут позже
 - E. Реальное время на 46 минут позже
6. Останки древних рыб, морских животных и растений юрского периода находят на территории заповедника:
 - A. Аксу-Джабаглинского
 - B. Маркакольского
 - C. Алматинского
 - D. Устюртского
 - E. Наурзумского
7. Какую высоту имеет массив Винсон?
 - A. 4677 м
 - B. 5140 м
 - C. 3900 м

- D. 1220 м
 - E. 6100 м
8. В каком городе расположен завод по производству синтетических волокон?
- A. Петропавловск
 - B. Павлодар
 - C. Костанай
 - D. Аксу
 - E. Абай
9. Какая сторона Австралии наиболее богата золотом?
- A. Центральная
 - B. Восточная
 - C. Северная
 - D. Западная
 - E. Южная
10. Назовите прибор для наблюдения за направлением и скоростью ветра:
- A. барометр
 - B. анемометр
 - C. осадкомер
 - D. термометр
 - E. пульсоксиметр
11. Ветер – это движение воздуха вдоль земной поверхности:
- A. из области высокого давления в область более низкого
 - B. из области низкого давления в область более высокого
 - C. с водоема в сторону суши
 - D. с суши в сторону водоема
 - E. с океанов
12. Укажите государственный строй в США:
- A. Федеративная республика
 - B. Унитарная республика
 - C. Конституционная монархия
 - D. Абсолютная монархия
 - E. Теократическая монархия
13. Площадь современного оледенения гор Средней Азии:
- A. 25 тыс. км²
 - B. 30 тыс. км²
 - C. 10 тыс. км²
 - D. 15 тыс. км²
 - E. 23 тыс. км²
14. Почвы саванн Южной Америки:
- A. Ферраллитные
 - B. Желтоземы
 - C. Красно-бурые
 - D. Подзолистые
 - E. Красноземы
15. Эндемиком какого материка является Окапи?
- A. Евразия
 - B. Африка
 - C. Южная Америка

- D. Австралия
 - E. Северная Америка
16. Выберите верное утверждение:
- A. Нагревание поверхности приводит к понижению атмосферного давления
 - B. Сила Кориолиса отклоняет все движущиеся объекты в Южном полушарии вправо
 - C. В облаках вода находится в газообразном состоянии
 - D. Циклоны в Северном полушарии закручиваются по часовой стрелке
 - E. На планете 3 океана
17. Сколько % занимает городское населения Республики Казахстан?
- A. 47
 - B. 53
 - C. 50
 - D. 60
 - E. 70
18. Укажите страну из списка, в которой наибольшая часть электроэнергии вырабатывается на АЭС:
- A. Швеция
 - B. Канада
 - C. Япония
 - D. Исландия
 - E. Франция
19. Укажите ошибку в списке стран-лидеров по выращиванию и сбору кукурузы:
- A. США
 - B. Аргентина
 - C. Бразилия
 - D. Китай
 - E. Боливия
20. Назовите главный фактор размещения предприятий по выплавке черновой меди:
- A. Потребительский
 - B. Сырьевой
 - C. Энергетический
 - D. Водный
 - E. Транспортный
21. Индустриальным "ядром" Канады служат провинции:
- A. Квебек и Онтарио
 - B. Квебек и Саскачеван
 - C. Альберта и Онтарио
 - D. Манитоба и Онтарио
 - E. Квебек и Манитоба
22. Самое крупное течение в Мировом океане?
- A. Канарское
 - B. течение Западных Ветров
 - C. Гольфстрим
 - D. Куроисио
 - E. Бенгельское
23. Назовите причины наименьшего показателя солености Северного Ледовитого Океана:
- A. Малые размеры и большое количество рек, впадающих в океан
 - B. Большое количество осадков и малое испарение
 - C. Ученые еще не выяснили причины этого

- D. Малая испаряемость и большое количество рек, впадающих в океан
E. Большая разница в температурах и особенности ледового режима
24. Какая из перечисленных стран лидирует по добыче урановых руд?
A. Канада
B. Индия
C. Китай
D. Бразилия
E. Австралия
25. Встречным Фолклендскому течению является:
A. Бенгальское течение
B. течение Гольфстрим
D. Перуанское течение
C. течение Западных Ветров
D. Норвежское течение
26. Самый малонаселенный экономический район Республики Казахстан?
A. Северный
B. Восточный
C. Центральный
D. Южный
E. Западный
27. На какой океан приходится большая часть Морских путей?
A. Южный
B. Северно-Ледовитый
C. Индийский
D. Атлантический
E. Тихий
28. Теплое водное течение, которое с интервалом от двух до семи лет появляется неподалеку от Перу:
A. Куро-Сиво
B. Течение Западных Ветров
C. Эль-Ниньо
D. Карибское
E. Южнопасатное
29. Какие из этих горных пород - магматические?
A. Мрамор, соль
B. Песок, Кварцит
C. Гранит, Базальт
D. Глина, мел
E. Торф, Уголь
30. Как называется участок морского дна на глубине от 0 до 200 метров?
A. Желоб
B. Шельф
C. Подводный хребет
D. Материковый склон
E. Океаническая кора

Критерии оценки: за каждый правильный ответ по 1 баллу. **Итого 30 баллов.**

Задание 2. Ответьте на вопросы.

1. На какой реке расположен Гранд Каньон?
2. Родина этой культуры Эфиопия, но коммерческий успех эта культура имела в Южной Америке. Назовите культуру?
3. Какой путешественник погиб на Гавайских островах?
4. Каким было первоначальное название материка Австралия?
5. Горная система с наибольшей площадью оледенения в Европе?
6. Как называются высокогорные луга, расположенные на высоте 4000 м в Экваториальных Андах в Южной Америке?
7. В каком периоде горы Казахстана подверглись разрушению?
8. Высшая точка Заилийского Алатау?
9. Крупное нефтегазоносное месторождение Южно - Торгайского бассейна:
10. Какое государства Африки до августа 1984 г. имело название Верхняя Вольта?
11. До 1852 года высшая точка этого горного массива(8586 м.) считалась высочайшей горой мира,однако расчёты, выполненные после экспедиции 1849 года, показали, что Эверест выше, а ... является третьей по высоте вершиной. Горный массив находится на границе Непала и Индии в Гималаях. Состоит из 5 вершин, 4 из которых превышают 8 км. Назовите горный массив.
12. «Суоми - страна болот» называется?
13. Процесс распространения в сельской местности городских стандартов и образа жизни называется?
14. Есть на западе США между горными хребтами Сьера Невада и Уосату уникальная межгорная впадина, носящая страшное название - Долина Смерти. Горы высотой более 4000 м над уровнем моря отгораживают Долину Смерти от влажных воздушных масс Тихого океана, а столь же высокие Скалистые горы на востоке не пропускают сюда влагу и с Атлантического океана. Дно Долины Смерти находится на 86 м ниже уровня моря. Вопрос: в какой пустыне находится Долина Смерти?
15. Какая страна в Африке является Главным экспортером фосфоритов?

Критерии оценки: за каждый правильный ответ по 1 баллу. **Итого 15 баллов.**

ИТОГО 45 БАЛЛОВ!

ГЕОГРАФИЯДАН ОБЛЫСТЫҚ ОЛИМПИАДА ТАПСЫРМАЛАРЫ
ТЕОРИЯЛЫҚ ТУР
10 СЫНЫП

Тапсырманы орындау уақыты - 90 минут

1 - тапсырма. Тест.

1. Төмендегі тау жыныстарының қайсысында кальцит жоқ?
 - A. Мергель
 - B. Габбро
 - C. Әктас
 - D. Бор
 - E. Мәрмәр
2. Төменде көрсетілген атмосфералық әсер орталықтарының қайсысы жоғары қысым орталығы болып табылады?
 - A. Исландиялық
 - B. Алеутский
 - C. Азор
 - D. Оңтүстік-Азиаттық
 - E. Орталық
3. Атмосфераның қай қабаты радиотолқындардың таралуына мүмкіндік береді?
 - A. Ионосфера
 - B. Экзосфера
 - C. Мезосфера
 - D. Стратосфера
 - E. Тропосфера
4. Швецияда кездеспейтін төмендегі жер бедерінің бірін атаңыз:
 - A. Ярданг
 - B. Карлинг
 - C. Эскерлер (оздар)
 - D. Зандр
 - E. Шөл
5. Пекиндегі нақты және астрономиялық уақыт арасындағы айырмашылықты есептеңіз (116° ш.б., +8 GMT).
 - A. Нақты уақыт 44 минутқа ерте
 - B. Нақты уақыт 44 минутқа кеш
 - C. Нақты уақыт 16 минутқа ерте
 - D. Нақты уақыт 16 минутқа кеш
 - E. Нақты уақыт 46 минутқа кеш
6. Қай қорық аумағында юра дәуіріндегі ежелгі балықтардың, теңіз жануарларының және өсімдіктерінің қалдықтары табылған?
 - A. Ақсу-Жабағалы
 - B. Марқакөл
 - C. Алматы
 - D. Үстірт
 - E. Наурызым
7. Винсон массивінің биіктігі қандай?
 - A. 4677 м
 - B. 5140 м
 - C. 3900 м

- D. 1220 м
E. 6100 м
8. Синтетикалық талшық шығаратын зауыт қай қалада орналасқан?
A. Петропавловск
B. Павлодар
C. Қостанай
D. Ақсу
E. Абай
9. Австралияның қай бөлігі алтынға бай?
A. Орталық
B. Шығыс
C. Солтүстік
D. Батыс
E. Оңтүстік
10. Желдің бағыты мен жылдамдығын бақылайтын құрылғы қалай аталады:
A. барометр
B. анемометр
C. осадкомер
D. термометр
E. пульсоксиметр
11. Жел – ауаның жер беті бойынша қозғалысы:
A. қысымы жоғары аймақтан төменгі қысым аймағына
B. төмен қысымды аймақтан жоғары қысым аймағына
C. судан құрлыққа
D. құрлықтан суға дейін
E. мұхиттардан
12. АҚШтың мемлекеттік жүйесін көрсетіңіз:
A. Федеративті республика
B. Унитарлы республика
C. Конституциялық монархия
D. Абсолюттік монархия
E. Теократиялық монархия
13. Орталық Азия тауларының қазіргі мұздану аймағы:
A. 25 мың. км²
B. 30 мың. км²
C. 10 мың. км²
D. 15 мың. км²
E. 23 мың. км²
14. Оңтүстік Америка саванналарының топырағы:
A. Ферралитті
B. Сары
C. Кызыл-құба
D. Сортаң
E. Қызыл
15. Окапи қай материктің эндемигі?
A. Еуразия
B. Африка
C. Оңтүстік Америка
D. Аустралия

- Е. Солтүстік Америка
16. Дұрыс тұжырымдаманы таңдаңыз:
- А. Бетті қыздыру атмосфералық қысымның төмендеуіне әкеледі
 - В. Кориолис күші Оңтүстік жарты шардағы барлық қозғалатын заттарды оңға бұрады
 - С. Бұлттарда су газ тәрізді күйде болады
 - Д. Солтүстік жарты шардағы циклондар сағат тілімен айналады
 - Е. Жер шарында 3 мұхит бар
17. Қазақстан Республикасының қала халқы қанша % құрайды?
- А. 47
 - В. 53
 - С. 50
 - Д. 60
 - Е. 70
18. Тізімнен электр энергиясының ең көп бөлігін атом электр станциялары өндіретін елді таңдаңыз:
- А. Швеция
 - В. Канада
 - С. Жапония
 - Д. Исландия
 - Е. Франция
19. Жүгері өсіру және жинау бойынша жетекші елдердің тізімінде қатені көрсетіңіз:
- А. АҚШ
 - В. Аргентина
 - С. Бразилия
 - Д. Қытай
 - Е. Боливия
20. тазартылмаған мыс балқыту кәсіпорындарын орналастырудың негізгі факторы қандай?
- А. Тұтынушы
 - В. Шикізат
 - С. Энергетикалық
 - Д. Су
 - Е. Көлік
21. Канаданың өнеркәсіптік «өзегі» провинциялар болып табылады:
- А. Квебек және Онтарио
 - В. Квебек және Саскачеван
 - С. Альберта және Онтарио
 - Д. Манитоба және Онтарио
 - Е. Квебек және Манитоба
22. Дүниежүзілік мұхиттағы ең үлкен ағыс қандай?
- А. Канар
 - В. Батыс желдер
 - С. Гольфстрим
 - Д. Курошио
 - Е. Бенгал
23. Солтүстік Мұзды мұхиттағы ең аз тұздылықтың себептері қандай:
- А. Көлемі шағын және мұхитқа құятын өзендер саны көп
 - В. Жауын-шашын көп және булану аз
 - С. Ғалымдар мұның себебін әлі анықтаған жоқ
 - Д. Булану аз және мұхитқа құятын өзендер саны көп

- Е. Температуралардың үлкен айырмашылығы және мұз режимінің ерекшеліктері
24. Төмендегі елдердің қайсысы уран кендерін өндіруде көшбасшы болып табылады?
- А. Канада
 - В. Үндістан
 - С. Китай
 - Д. Бразилия
 - Е. Аустралия
25. Фолкленд ағысына қарама-қарсы ағыс:
- А. Бенгал ағысы
 - В. Гольфстрим ағысы
 - Д. Перуане ағысы
 - С. Батыс Желдер ағысы
 - Д. Норвег ағысы
26. Қазақстан Республикасының халқы ең сирек орналасқан экономикалық ауданы?
- А. Солтүстік
 - В. Шығыс
 - С. Орталық
 - Д. Оңтүстік
 - Е. Батыс
27. Теңіз жолдарының көп бөлігін қай мұхит құрайды?
- А. Оңтүстік
 - В. Арктикалық
 - С. Үнді
 - Д. Атлант
 - Е. Тынық
28. Перу маңында 2-7 жыл аралықта пайда болатын жылы ағыс:
- А. Куро-Сиво
 - В. Батыс Желдер ағысы
 - С. Эль-Ниньо
 - Д. Кариб
 - Е. Оңтүстік пассат
29. Осы тау жыныстарының қайсысы магмалық болып табылады?
- А. Мәрмәр, тұз
 - В. Құм, кварцит
 - С. Гранит, базальт
 - Д. Саз, бор
 - Е. Шымтезек, көмір
30. 0-ден 200 метрге дейінгі тереңдіктегі теңіз түбінің ауданы қалай аталады?
- А. Жыра
 - В. Қайраң
 - С. Су асты жотасы
 - Д. Континенттік еңіс
 - Е. мұхиттық қыртыс

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. Барлығы 30 ұпай!

2 - тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіздер.

1. Үлкен Каньон қандай өзенде орналасқан?
2. Бұл дақылдың отаны Эфиопия, бірақ ол Оңтүстік Америкада үлкен сұранысқа ие болды. Дақылды атаңыз?
3. Гавай аралдарында қайтыс болған саяхатшы?
4. Аустралия материгінің алғашқы атауы қандай болды?
5. Еуропадағы мұздану аумағы үлкен тау жүйесі қандай?
6. Оңтүстік Америкада Экваторлық Анд тауларында 4000 метр биіктіктегі биік таулы шалғындар қалай аталады?
7. Қазақстан таулары қай кезеңде бұзылуға ұшырады?
8. Іле Алатау тау жотасының ең биік шыңы?
9. Оңтүстік - Торғай алабының ең ірі мұнай-газ кен орындары?
10. Африканың қандай мемлекеті 1984 жылдың тамызына дейін Жоғарғы Вольта деп аталды?
11. 1852 ж. дейін бұл таулы белдеудің ең биік нүктесі (8586 м.) дүниежүзіндегі ең биік тау деп есептелген. Бірақ 1849 жылғы экспедициядан кейін жүргізілген есептеулер Эверест одан биік екенін көрсетті, ал биіктігі бойынша үшінші шың болып табылады. Бұл тау Непал мен Үндістанның шекарасында Гималайда орналасқан. 5 шыңнан тұрады, оның 4-уі биіктігі бойынша 8 км.-ден асады. Осы тау сілемін атаңыз.
12. Қандай мемлекет «суоми – батпақтар елі» деп аталады?
13. Ауылдық мекендерде қалалық стандарттар мен өмір салтының таралу үрдісі деп аталады.
14. АҚШ-ң батысында Сьерра Невада және Уосату тау жоталарының арасында бірегей, атауы қорқынышты Өлім жазығы орналасқан. Биіктігі 4000 метрден астам таулар Өлім жазығын Тынық мұхитының ылғалды ауа массаларынан бөліп тұр, биіктігі осындай Жартасты таулар шығыстан Атлант мұхитының ылғалын өткізбейді. Өлім жазығының табаны теңіз деңгейінен 86 м. төмен жатыр. Сұрақ: Өлім жазығы қандай шөлде орналасқан?
15. Африкадағы басты фосфорит экспорттаушы ел?

Бағалау критерийлері: Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 15 ұпай!**

БАРЛЫҒЫ 45 ҰПАЙ!